

Evenimente memorabile ale istoriei poporului român

Anul jubiliar al celei de-a XL-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și al celui de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român este aureolat în această luminoasă primăvară de sărbătorirea a 45 de ani de la desfășurarea impresionantelor manifestații antifasciste organizate în Capitală și în țară la 1 Mai 1939, și a 40 de ani de la înfăptuirea Frontului Unic Muncitoresc, în aprilie 1944. Aceste două evenimente memorabile ale istoriei noastre naționale, cu ample și profunde semnificații, au o vie și permanentă rezonanță în inima și conștiința fiecărui dintre noi.

De-a lungul timpurilor, Istoria a reținut întotdeauna devotamentul fără margini al poporului nostru față de tot ceea ce a fost înaintat și progresist. Primăverile românești au fost celebrate, ca în puține alte locuri în lume, prin fastul sărbătoresc al muncii. România a fost printre cele dintii țări din lume care a sărbătorit în 1890 primul 1 Mai — Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc. An de an, manifestațiilor organizate cu prilejul zilei de 1 Mai, poporul nostru le-a imprimat, după simțirea și sufletul său, un neasemuit spirit patriotic și revoluționar. Așa s-a întâmplat și cu ocazia lui 1 Mai 1939...

Erau vremurile atât de involburate și de tulburi ale frământatului deceniu IV, bintuit de stihile fascismului și războiului. După martie 1938, când ciuma brună a nazismului cotropise Austria, desființând-o ca stat, a urmat, în martie 1939, invadarea Cehoslovaciei. Ștreangul hitlerist se strângea de-acum în jurul României.

Cei mai înflăcărați patrioți, fiii cei mai străluciți ai poporului român, în frunte avându-i pe comuniști, s-au ridicat și și-au strigat atunci voința, hotărârea fermă de a apăra patria cu piepturile lor. Pe baza colaborării strinse a comuniștilor cu socialiștii și social-democrații, manifestațiile de la 1 Mai 1939 au probat cu putere în fața lumii întregi impresionanta stare de spirit antifascistă a poporului român, dorința sa neclintită de pace și înțelegere între popoare. Succesul manifestației, caracterul ei politic, de luptă antifascistă, a fost asigurat cu deosebire de Comisia conspirativă creată în acest scop de către partidul comunist, în rindurile căreia au activat revoluționari înflăcărați, printre care s-a remarcat tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe atunci în vîrstă de 21 de ani. Un rol de seamă au avut, de asemenea, tinerii comuniști din Capitală care activau în interiorul breslelor muncitorești, în cercurile culturale ale acestora, printre care un rol activ a avut tovarășa Elena Ceaușescu (Petrescu). Din piepturile a 20.000 de demonstranți — consemna presa vremii — răsună: „Jos fascismul!”. La rîndul lor, rapoartele oficiale arătau că s-a strigat: „Vrem România liberă și independentă!”, „La ghilotină cu Hitler și Mussolini!”, „Trăiască unitatea muncitorească!”, „Trăiască integritatea teritorială a României!”.

Ample manifestații au avut loc în aceeași zi în nenumărate alte localități de pe întreg cuprinsul țării. „1 Mai 1939 — seria ziarul bucureștean „Timpul“ din 3 mai același an — a arătat o dată mai mult că muncitorimea este în toate timpurile și sub orice semn teneiul, baza și substanța națiunii, cheazășia prosperității ei atunci cind Patria o cere“. Evenimentele de la 1 Mai 1939 din România au avut un puternic ecou pretutindeni în lume, în U.R.S.S., Anglia, Franța etc. „1 Mai 1939 — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România — s-a transformat într-o puternică manifestare împotriva fascismului și războiului, numărându-se printre puținele manifestări din Europa care au avut loc în condițiile cind fascismul era în ofensivă...“

A urmat, peste voința popoarelor și în pofida luptei lor — poporul român aflându-se în primele rânduri ale combatanților, cu un greu tribut de singe dat împotriva fascismului —, marea conflagrație a secolului XX, cel de-al II-lea război mondial, dezlănțuit de hitlerism, soldat cu imense pierderi materiale și spirituale și peste 50.000.000 de victime omenești.

Împotriva războiului și a pericolelor lui, de proporții catastrofale pentru România, s-au ridicat la luptă, cu neasemuit curaj și eroism, Partidul Comunist Român, elasa noastră muncitoare, întregul popor.

În condițiile deosebit de grele ale dictaturii militare și ale terorii Gestapoului hitlerist, comuniștii și social-democrații au acționat în aprilie 1944 — înainte de a se produce cel mai mare, de neînchipuit dezastru — pentru salvarea țării. Garanția succesului luptei nu se afla în altă parte decît în ceea ce se apreciasc cindva a fi substanța, temeiul, baza apărării patriei: în clasa muncitoare. Comuniștii și social-democrații au acționat grabnic pentru realizarea Frontului Unic Muncitoresc, în jurul căruia să se coalizeze tot ce avea mai bun poporul român, toate forțele și energiile sale. Manifestul-apel, tipărit la 21 aprilie 1944 și difuzat în întreaga țară, glăsuia: „Muncitorimea își stringe astăzi rindurile în front unic la noi ca pretutindeni.

În ziua de 1 Mai, ziua ei de luptă și de speranță, muncitorimea organizată, unită de la comuniștii pînă la social-democrații, cheamă întreaga clasă muncitoare, pe toți muncitorii organizați și neorganizați, întreg poporul român, toate clasele și păturile sociale, toate partidele și organizațiile, indiferent de culoare politică, credință religioasă și apartenență socială, la luptă hotărîtă pentru: pace imediată! Răsturnarea guvernului Antonescu, formarea unui guvern național din reprezentanții tuturor forțelor antihitleriste, izgonirea armatelor hitleriste din țară, sabotarea și distrugerea mașinii de război germane!... **Întregul popor este chemat să lupte cu toate puterile pentru o Românie liberă, democratică și independentă!**“

Frontul Unic Muncitoresc a îndeplinit un rol esențial în evoluția procesului revoluționar de eliberare a țării de sub dominația fascistă.

Aceste două evenimente memorabile ale istoriei noastre naționale — Marea demonstrație antifascistă de la 1 Mai 1939 și făurirea Frontului Unic Muncitoresc în aprilie 1944 — s-au îngemănat atît de rodnic în izbînda revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă din august 1944, sub steagul glorios al partidului, și în înaintarea României pe drumul luminos al făuririi societății socialiste și comuniste.

Prof. univ. dr. Ion SPĂLAȚELU